

Kvalitetsudviklingssystem for Varde Gymnasium og HF

Indledende betragtninger

Kvalitetsudviklingssystemet

Kvalitetsudviklingssystemet for Varde Gymnasium og HF er baseret på kvalitetsudvikling og resultatvurdering, som vi opfatter som tæt forbundne størrelser. Således må skolens fremadrettede arbejde altid tænkes sammen.

Varde Gymnasiums kvalitetsudviklingssystem bygger på følgende komponenter:

1. Bekendtgørelse om kvalitetsudvikling og resultatvurdering (nr. 23 - 11. januar 05), Vejledning til bekendtgørelse nr. 23 af januar 2005 (januar 2006)
2. STX-bekendtgørelsen kap. 11: Intern evaluering
HF-bekendtgørelsen kap. 6: Intern evaluering
3. Undervisningsmiljøvurdering (UMV)
Medarbejderudviklingssamtaler (MUS)
Arbejdspladsvurdering (APV)
4. Varde Gymnasiums virksomhedsgrundlag (overordnet målsætning, vision, strategi, værdier)
5. Arbejdet i skoleudviklingsudvalget
6. Arbejdet i målsætningsudvalget
7. Den daglige, kontinuerlige og dialogbaserede skoleudvikling og evaluering

Kvalitetsudviklingssystemet inddrager såvel elever/studerende, medarbejdere, skoleledelse og skolebestyrelse som leverandører og aftagere i arbejdsprocessen.

Det helt centrale genstandsområde er skolens hverdag, men dertil kommer nogle særlige fokuspunkter:

- overgangen fra grundskole til gymnasial ungdomsuddannelse
- sammenhæng med behov og erfaringer i de videregående uddannelser
- de studerendes overgang til og fordeling på de videregående uddannelser
- ajourføring af lærernes/medarbejdernes kvalifikationer
- indberetninger fra censorer og eventuelle eksterne evalueringer

Kvalitet

Kvalitet handler om bevidst forandring og udvikling.

Kvalitetsudvikling er

- permanent - der skal hele tiden være udviklingsarbejde i gang
- systematisk - den skal være et led i en overordnet plan
- effektiv - den skal være baseret på evaluerbare mål
- synlig - den skal være et anliggende for hele skolen

Det er væsentligt, at kvalitetsudviklingsarbejdet bygger på et fælles kvalitetsbegreb og en grundlæggende fælles kvalitetsforståelse.

VG's ledelse påbegynder og understøtter løbende processen, som bygger på en bredt forankret dialog, så der ikke kun er tale om at opbygge et system, men om at grundfæste en fælles kultur.

Selvevaluering

Ved selvevaluering forstår vi indsamling af information og kontinuerlige, systematiske og kritiske diskussioner om uddannelsesmæssige og undervisningsmæssige forhold. Selvevalue-ringen foregår løbende på alle niveauer:

1. elev – lærerniveau
2. kollega-/medarbejderniveau
3. organisationsniveau

Det er væsentligt at sammenkæde de forskellige niveauer, så arbejdet med kvalitetsudvikling og resultatvurdering kommer til at udgøre en helhed.

Det er væsentligt, at alle på skolen udvikler en organisationsbevidsthed og engagerer sig i de fælles diskussioner om VG's fremtid og retning. De reflekterende og refleksive arenaer både i form af mindre arbejdsgrupper/teams og større fora, hvor erfaringer, problemer og muligheder i kvalitetsudviklingsarbejdet drøftes, er selve nøglen til det pædagogiske udviklingsarbejde og undervisningen af eleverne / elevernes læring (skolens kerneydelse).

Evalueringskategorier og evalueringsformer

I evalueringsprocessen indgår følgende evalueringskategorier:

- brugerorienteret evaluering
- målopfyldelsesevaluering (at vi gør det)
- effektevaluering (hvordan det, som vi gør, virker)

I evalueringsprocessen benytter vi følgende evalueringsformer:

1. summativ evaluering

Summativ
deklarerende
præstation/kompetence
kontrol
slutpunkt
elev-/medarbejderevaluering
bedømmelse

2. formativ evaluering

Formativ
diagnostiserende
læreproces
udvikling
proces
selvevaluering
refleksion

Se bilag 1: Evalueringsformer

VG har valgt primært at gøre brug af den formative evaluering, hvor evalueringsprocessen er markant fremadrettet. Vi opfatter den formative evaluering og den dermed forbundne tænkemåde som en kreativ læringsproces, som et møde mellem teori og praksis.

Samtidens krav om kvalitetsudvikling er omfattende. Samfundets behov for resultatvurdering er markant. Som en moderne og udviklingsorienteret skole tager VG udfordringerne op, idet vi sætter fokus på det daglige arbejde og hele tiden opererer ud fra et lav-bureaukratisk udgangspunkt.

Kvalitetsudviklingssystem

A. Skolens værdigrundlag og organisering

Se skolens virksomhedsgrundlag

B. Nøgleområder 2009 - 2012

Den daglige undervisning, herunder

- hvordan undervisnings- og arbejdsformer understøtter overgangen fra grundskolen og den faglige progression
- hvordan undervisnings- og arbejdsformer understøtter uddannelsens formål

C. Procedure

Kvalitetsudvikling og resultatvurdering, første niveau:

Elev - lærerniveau (klasse- / holdniveau)

1. Evaluering af studieplanen for den enkelte klasse

De overordnede elementer i studieplanen (timetal, placering, arbejdsformer, skriftligt arbejde, projekter, elevernes opbygning af faglige, almene og personlige kompetencer)

Planlægning og gennemførelse af undervisningen i de enkelte fag og i fagenes samspil

Lærerteamet gennemfører evalueringen efter grundforløbet og efter hvert skoleår. Såvel elever som lærere deltager i evalueringen. Resultaterne drøftes med eleverne i klassen, og de øvrige lærere orienteres.

Det benyttede evalueringmateriale og evalueringresultaterne afleveres til skolens ledelse til orientering.

2. Evaluering af større projekter

Alle større projekter evalueres særskilt, og resultaterne forelægges rektor.

3. Løbende evaluering af de studerendes udbytte af undervisningen

Lærerne i de enkelte fag og faglige samspil evaluerer løbende, dog mindst én gang pr. semester, elevernes udbytte af undervisningen og informerer eleverne og i fornødent omfang klassens øvrige lærere, lærerteamet og skolens ledelse om resultaterne.

Evalueringen sker både ud fra uddannelsens generelle mål og ud fra mål og bedømmelseskriterier i fagenes læreplaner.

Evalueringen skal sikre, at eleverne får et klart billede af deres stærke og svage sider og deres fremskridt, og danne grundlag for vejledning af den enkelte elev m.h.t. såvel faglige som almene og personlige kompetencer. I denne forbindelse vil det ofte være naturligt med et tæt samarbejde mellem faglæreren og lærerteamet, der har ansvaret for den overordnede studieplan og dermed også for udviklingen af elevernes generelle kompetencer.

Resultaterne af evalueringen drøftes med klassen og med den enkelte elev og anvendes som udgangspunkt for en justering af undervisningen.

Se bilag 2: Elevernes udbytte af undervisningen

4. Karakterer og prøver i gymnasiet

I de enkelte fag afgives der standpunktskarakter to gange årligt og årskarakter efter hvert skoleår.

I forbindelse med afgivelsen af standpunktskarakterer samt ved afslutningen af skoleåret finder der en drøftelse af den enkelte elev sted med henblik på en vurdering af elevens mulighed for at gennemføre uddannelsen.

I 2g udarbejdes der en opgave i et samarbejde mellem 2 - 3 studieretningsfag samt en opgave i dansk og/eller historie. For begge opgaver gives der én intern karakter.

Ved afslutningen af 2g er der skriftlig årsprøve i dansk, engelsk og A-niveau-fag undtagen historie.

I eksamensperioden i 1g og 2g gennemføres der tilsammen 5 mundtlige eksaminer og årsprøver.

I fag med skriftlig prøve afholdes der terminsprøve i det skoleår, faget afsluttes.

Studentereksamen omfatter 10 prøver (for elever, der starter pr. 1/8 2010 eller senere, dog kun 8) og et studieretningsprojekt. Undervisningsministeriet foretager udtræk for den enkelte elev både mht. mundtlige og skriftlige prøver. Der afholdes altid prøve i almen studieforberedelse (synopsis og mundtlig prøve).

5. Karakterer og prøver i hf

Der gives ikke medtællende årskarakterer; men lærerne giver to gange årligt kursisterne en vurdering af deres standpunkt. Vurderingen bygger på standpunktskarakterer, skriftlige opgaver eller anden konkret dokumentation. En gang pr. semester og ved afslutningen af 1hf foregår en drøftelse i lærersamlingen af den enkelte kursist med henblik på en vurdering af dennes mulighed for at gennemføre uddannelsen.

I løbet af sidste semester før en skriftlig eksamen får kursisterne tilbud om at deltage i en terminsprøve.

Til en samlet hf-eksamen skal den enkelte kursist aflægge følgende prøver:

- Mundtlig prøve i de obligatoriske fag og faggrupper bortset fra idræt
- Skriftlig prøve i de obligatoriske fag dansk A, engelsk B og matematik C
- Mundtlig og eventuelt skriftlig prøve i 2 - 4 valgfag
- Større skriftlig opgave
- Eksamensprojekt (synopsis og mundtlig prøve)

6. Løbende evaluering af undervisningen

- Evalueringen er et integreret led i den daglige undervisning

- Evalueringen har karakter af et forløb

- Evalueringen gennemføres med en begrundet systematik

- Evalueringen involverer elevens refleksion om egen læring og styrker elevernes aktive rolle i undervisningen

- Evalueringen understøtter lærerens tilrettelæggelse af undervisningen og vejledningen af den enkelte elev

7. Evaluering af undervisningen

Det enkelte lærerteam foretager en evaluering af undervisningen mindst én gang pr. skoleår. Teamet kan selv vælge forskellige evalueringsfelter, men følgende to temaer skal være tilgodeset:

1. Hvordan understøtter undervisnings- og arbejdsformerne overgangen fra grundskolen og den faglige progression i uddannelsesforløbet?
2. Hvordan understøtter undervisnings- og arbejdsformerne uddannelsens formål?

I evalueringsarbejdet kan SMTTE-modellen benyttes (Se bilag 3 og bilag 4).

Efterbehandling og eventuel udarbejdelse af opfølgingsplan: Elever/studerende - lærere

Det benyttede/udarbejdede evalueringsmateriale, evalueringsresultaterne og eventuelle opfølgingsplaner indleveres til skolens ledelse til orientering.

Se bilag 5: Evaluering af undervisningen

Som et summativt supplement til den løbende evaluering af de studerendes udbytte af undervisningen og til evaluering af undervisningen (elementerne 3 og 7) vil vi desuden gøre brug af et uddrag fra elevspørgeskemaet i "Standarder og profiler" (1998). Da vi på skolen vælger at lægge hovedvægten på formative evalueringsformer, vil dette skema ikke blive benyttet generelt (alle klasser/hold, alle fag). Rektor udvælger klasser/hold og fag og udleverer skemaerne.

Efterbehandling og udarbejdelse af handleplan: Elever/studerende - lærere - ledelse

Se bilag 6: "Standarder og profiler."

Kvalitetsudvikling og resultatvurdering, andet niveau: Kollega- / Medarbejderniveau (interkollegialt)

Medarbejderstaben er den skabende kraft, der sammen med ledelsen skaber fællesforståelsen i en moderne skolekultur. Da lærergruppen har nøglen til skolens kerneydelse, elevernes undervisning/læring, er det naturligt, at lærerne indgår i en række reflektive arenaer, hvor erfaringer, problemer og muligheder i det pædagogiske arbejde kan diskuteres. Kontakten og samtalerne skal give anledning til gensidig feedback, fælles refleksion samt faglig og personlig kompetenceudvikling. En stadig stigende del af lærersamarbejdet vil i sit udgangspunkt være teamorganiseret.

Evaluering på det interkollegiale niveau indgår naturligt i teamsamarbejdet såvel som i skolens APV (arbejdspladsvurdering).

Se bilag 8: Intern evaluering af undervisningen

Kvalitetsudvikling og resultatvurdering, tredje niveau: Organisationsniveauet.

1. Løbende overvejelser i forbindelse med skolens virksomhedsgrundlag

Ledelse, medarbejdere og elever/studerende skal hele tiden være med til at videreudvikle skolens virksomhedskultur og sikre, at der er en overensstemmelse mellem virksomhedsgrundlagets overordnede målsætning, vision, strategi samt værdier og skolens praksis / hverdag.

2. Evaluering af de specifikke skolemål for de enkelte skoleår

Hvert år udarbejder skolens målsætningsudvalg i forårssemestret specifikke mål for det kommende skoleår, ligesom der finder en evaluering af det foregående skoleårs målsætning sted.

3. Skoleudviklingsudvalgets løbende evaluering af skoleårets gang

Skoleudviklingsudvalget retter blandt andet fokus mod de fornyende og udviklende aktiviteter.

4. Medarbejderudviklingssamtaler (MUS)

Hvert 2. - 3. år afholder ledelsen en Medarbejderudviklingssamtale med den enkelte lærer med udgangspunkt i et samtalepapir udarbejdet af ledelsen. Medarbejderudviklingssamtalerne har til formål at sikre en løbende evaluering af medarbejdernes kvalifikationer og kompetencer under hensyntagen til skolens udviklingsplaner.

5. Arbejdspladsvurdering (APV)

Hvert 3. år afholder ledelsen i samarbejde med Sikkerhedsudvalget en Arbejdspladsvurdering, som omfatter det psykiske, fysiske og æstetiske arbejdsmiljø.

6. Undervisningsmiljøvurdering (UMV)

Hvert 3. år afholder ledelsen i samarbejde med Elevrådet en Undervisningsmiljøvurdering, som omfatter undervisningens indhold og form, de sociale aktiviteter på skolen samt det psykiske, fysiske og æstetiske miljø.

7. Daglig, kontinuerlig evaluering – dialogbaseret

D. Selvevalueringens virkning på nøgleområder

Som det fremgår af de foregående sider, er det hensigten gennem et bevidst evalueringsarbejde på alle tre niveauer og med udgangspunkt i elevernes forudsætninger og uddannelsens formål at udvikle og forbedre den daglige undervisning. De primære aktører er eleverne og lærerne i den daglige undervisningssituation, men der ligger også et udviklingspotentiale i det kollegiale samarbejde og den gensidige inspiration og støtte såvel som i ledelsens nærvær og handlemuligheder.

På det overordnede plan er det ledelsens opgave - i samarbejde med skoleudviklingsudvalget og i dialog med alle skolens interessenter - at følge det daglige arbejde, at analysere de generelle problemer og gennem nye initiativer at sikre optimale vilkår for en fortsat udvikling.

Et andet vigtigt organ er målsætningsudvalget, som i det årlige arbejde med evaluering og fastlæggelse af nye handlemål med udgangspunkt i selvevalueringens resultaterne fra de tre niveauer sikrer, at overblikket fastholdes, og at der stadig udstikkes nye mål.

E. Opfølgingsplaner

Mindst hvert tredje år laves der opfølgingsplaner, der hviler på dokumentation fra selvevalueringen, og som skrives ind i kvalitetsudviklingssystemet. Opfølgingsplanerne indeholder ændringsbehov, løsningsforslag, kvalitetsmål og konkrete handlingsbeskrivelser.

De to seneste opfølgingsplaner lægges på skolens hjemmeside.

19.4.06/30.11.06

Finn Olsen

Revideret december 2009

Finn Olsen

Opfølgingsplan december 2009:

I årene 2007 – 2009 er der, som det også fremgår af skolens årlige handlemaal, af Undervisningsmiljøvurdering 2009 og Arbejdspladsvurdering 2009, i forbindelse med evaluering og kvalitetsudvikling bl.a. arbejdet med følgende problemfelter:

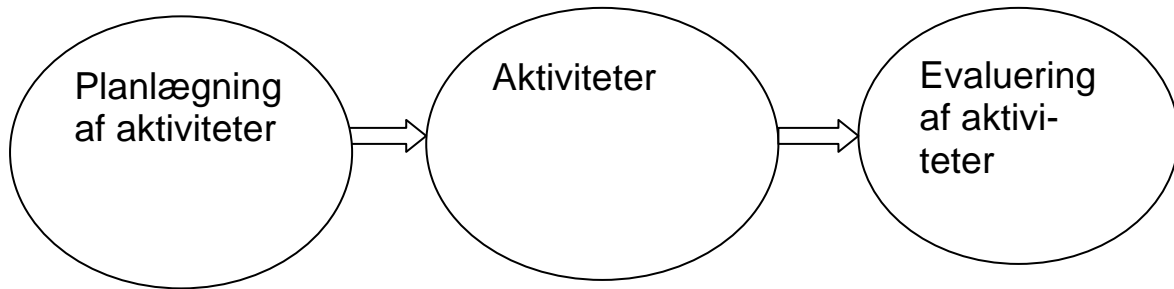
Problemfelt	Handling	Tidsplan
<p>De fysiske rammer:</p> <p>Elevønsker om</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyt inventar • Nyt musikudstyr • Flere hyggeområder • Ny kunst på væggene • Smartboards <p>Behov for lokaler til musikaktiviteter efter at Campus-byggeriet har fjernet den gamle pedelbolig</p> <p>Utidsvarende naturvidenskabslokaler</p> <p>Lærernes forberedelsesmuligheder på skolen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • For få pladser i lærerforberedelseslokalet • Problemer med kopimaskiner <p>Reformimplementeringens virkning på eleverne:</p> <p>Usikkerhed og forvirring, specielt i de første reformårgange</p> <p>Lærernes situation:</p> <p>Øget arbejdspress pga. reformerne Ujævn fordeling af arbejdet Nye pædagogiske udfordringer Uenighed om ledelsens rolle Uenighed om lærerteamenes rolle</p>	<p>Der anskaffes nye stole Musikudstyret forbedres Bordtennisrummet gøres til hyggelokal</p> <p>Der iværksættes gennemgang af udsmykningen på skolen Der anskaffes som en start smartboards til tre lokaler</p> <p>Der søges mulighed for at opføre musikpavillon til formålet</p> <p>Der søges mulighed for at renovere alle de naturvidenskabelige faglokaler</p> <p>Der indrettes et ekstra lærerforberedelseslokalet De gamle kopimaskiner udskiftes. Ny aftale med Xerox</p> <p>Stadig og præcis information Mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse af naturvidenskabeligt grundforløb og almen sprogforståelse, fjernelse af faget historie fra grundforløbet, forbedret AT-struktur, arbejde med placeringen af de større skriftlige opgaver, bedre skemalægning i kraft af større årgange</p> <p>Forskellige tiltag i forbindelse med fag- & timefordelingen Øget intern efteruddannelse og vidensdeling</p>	<p>Afsluttes februar 2010 2010 December 2009</p> <p>Skoleåret 2009/10</p> <p>Januar 2010</p> <p>Forår 2010: Beslutning Efterår 2010: Eventuel opførelse Efterår 2009: Mulighederne sonderes Forår 2010: Beslutning Efterår 2010: Eventuel reovering</p> <p>Afsluttes januar/februar 2010</p> <p>Er iværksat, følges løbende</p> <p>Er iværksat; arbejdet fortsætter i de kommende år</p>

	Temadrøftelser i PR	
--	---------------------	--

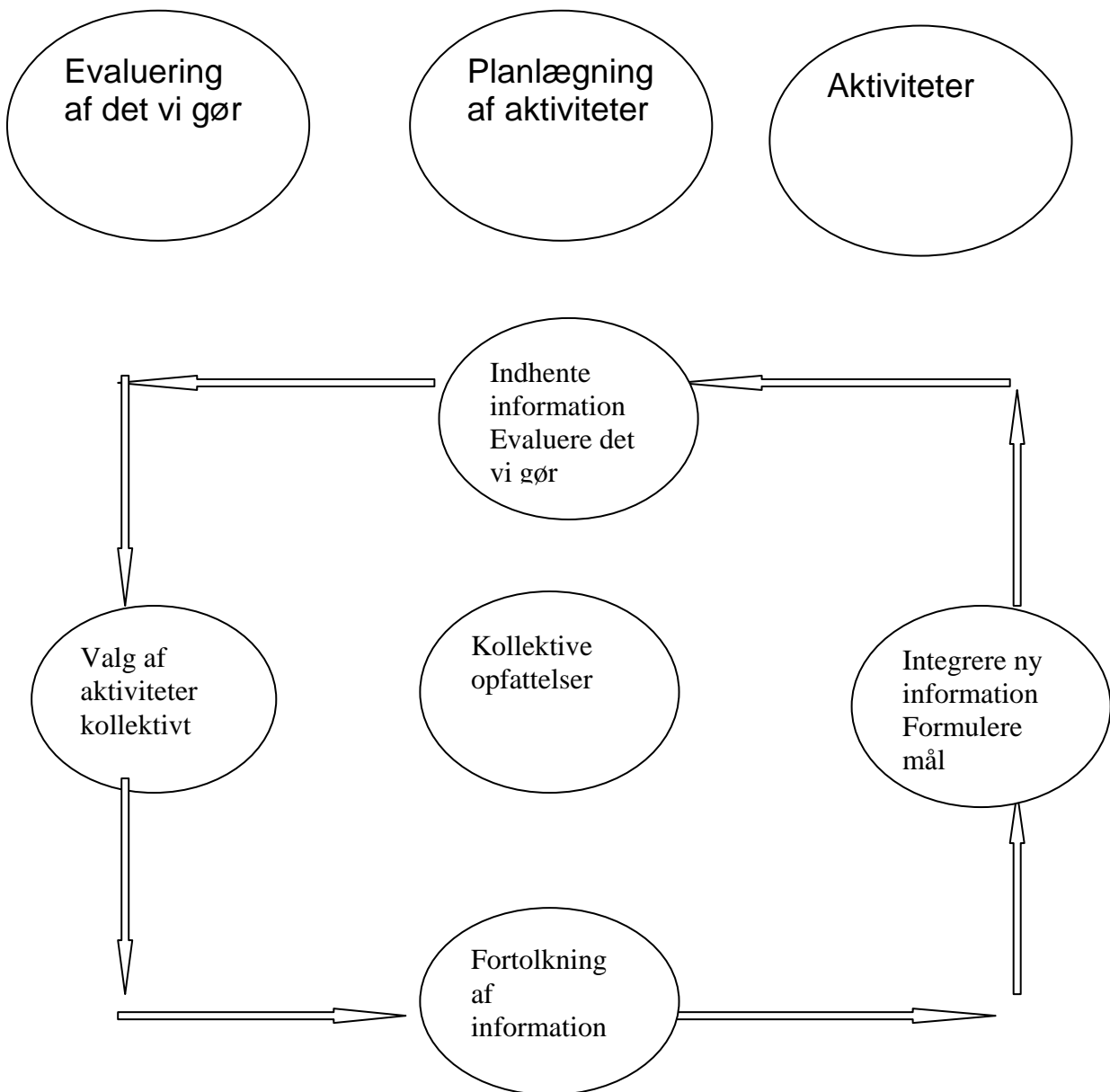
Bilag 1

Evalueringsformer

Traditionel summativ evaluering



Evaluerende tænkemåde: Formativ



To evalueringsformer:

1. registrerende, kvalitetssikrende

- den lukkede form, anonymitet

- single-loop: opdager fejl, korrigerer

- et instrument

billede: et legetøjstog, der bevæger sig frem på skinnerne i en veldefineret retning

2. dialogbaseret, procesorienteret, kvalifikations- og kompetenceudviklende

- den åbne form, ingen reel anonymitet

- double-loop: en undrings- og refleksionskultur

- en arena

- billede: radiobiler, der hele tiden støder ind i hinanden / er i kontakt med hinanden

Bilag 2

Evaluering af elevernes udbytte af undervisningen: Af Birgitte Schack Rasmussen

Forskellige tilgange/ principper for tilrettelæggelse af evaluering:

1. Systematisk tilgang: evaluere de forskellige elementer i undervisning: forudsætninger, mål, rammer, vilkår for undervisningen og læreprocessen :fx, følgende åbne spørgsmål:

- Hvilke forventninger havde du til forløbet ?
- Blev dine forventninger indfriet ?
- I hvilket omfang blev målene nået ?
- Var målene realistiske ?
- Hvad har været godt undervejs i processen ?
- Hvad har ikke været godt undervejs i processen ?
- Hvad kunne med fordel gøres anderledes hvis du/ I skulle igennem et tilsvarende forløb

2. En problemorienteret tilgang: evaluering bruges når lærere eller elever oplever utilfredshed

- Er der i forbindelse med undervisningen/ jeres læreproces noget I ikke er tilfredse med ?
- Forklar hvordan I opfatter problemet
- Hvad kan der efter jeres mening gøres ved problemet ?
- Hvad foreslår I at der konkret kan gøres for at løse problemet eller forbedre situationen ?

Elevenengagement:

- Giv et eksempel fra den daglige undervisning på at jeres deltagelse har været for ringe
- Giv et eksempel fra den daglige undervisning på at jeres forberedelse har været for ringe
- Hvordan vil I generelt karakterisere jeres engagement i undervisningen ?
- Hvorfor tror I det er som det er ?
- Hvordan kan jeres engagement styrkes ?

3. Vejtrækning som billede: sammenhængen mellem det der kommer ind og det der kommer ud (Daniel Kolb)

Hvordan vurderer du omfanget af følgende i forhold til det forløb vi netop har været igennem	Har fyldt for lidt	Har fyldt tilpas	Har fyldt for meget	Ved ikke
Den del af undervisningen hvor læreren gennemgik stoffet (ved tavlen)				
Den del af undervisningen hvor der var fælles drøftelse i klassen				
Den del af undervisningen hvor I arbejdede i grupper med stoffet				
Den del af undervisningen hvor hvor grupper præsenterede noget for klassen				
Den del af undervisningen hvor I skrev på noget der skulle afleveres				

4. Tegn på kvalitet og brug af kriterier : Skabe bevidsthed om hvad det er man går efter i undervisningen

Her gælder det om at finde meningsfulde kriterier og præcise. Her kan processen med at finde kriterier og præcisere disse være en god afklaringsproces. Valg af hvad der er vigtigere og bedre end andet. Processen her måske vigtigere end præcis hvilke kriterier der findes frem til.

Her kunne elever også inddrages.

Eks: hen gruppe lærere står usikre over for hvordan de skal planlægge og gennemføre uv. og efterlyser redskaber:

Nye og gl. lærere sætter sig sammen m.h.b. på at identificere forskellige kriterier for god undervisning. Selve processen frem mod kriterierne for god undervisning er udbytterig både for de unge lærere og for de gamle / erfarne. For at vurdere hvorvidt uv. lever op til de opstillede kriterier aftales at de erfarne skal observere de uerfarne og omvendt.

5. Læringsrum: evalueringen tager udgangspunkt i forskellige typer af læringsrum: undervisningsrummer – studierummet – praksisrummet
Brug af forskellige evalueringsformer

6. Taksonomiske niveauer i evalueringen: jfr, Blooms taksonomiske niveauer (de kognitive og affektive)

Redegørelsesniveau: det der umiddelbart kan ses – høres uden dybere refleksion eller overvejelse
På analyseniveauet: Inddragelse af teori – analyse der går bag om det der umiddelbart kan iagttages:
På diskussions- eller vurderingsniveauet: fremføres argumenter for og imod, der vurderes og konkluderes, og eleverne tager begrundet stilling til hvad de opfatter som godt og mindre gdt:

På redegørelsesniveau:

Hvilke undervisningsmidler blev anvendt i processen ?

Hvordan blev tavlen brugt ?

Hvem sagde noget hvornår? – og hvad blev der sagt? Var der tale om spørgsmål eller kommentarer ? Var der enkelte eller flere sammenhængende udsagn ?

Beskriv hvordan du normalt forberede dig ?+

På analyseniveauet:

Hvorfor ser mønsteret med hensyn til deltagelsen på holdet ud som det gør?

Er der sammenhæng mellem denne og hvor meget man får ud af undervisningen ?

Blev der inddraget lærebogsstof og/ eller teori. Eller blev der brugt fagbegreber når der blev stillet spørgsmål ? I hvilket omfang handlede de spørgsmål der blev stillet om umiddelbare forståelsesproblemer – og i hvilket omfang var der tale om spørgsmål baseret på refleksion – eller spørgsmål som ” gik ud over teksten” ?

På diskussions- eller vurderingsniveauet:

Vurder fordele og ulemper ved den måde I tilrettelagde arbejdet på.

Hvilken undervisningsform gav dig det største faglige udbytte ?

Hvis der blev inddraget teori eller fagbegreber når der blev stillet spørgsmål, hvordan påvirkede det så undervisningen og dit udbytte ?

7. Intern evaluering af elevernes videnstilvækst. Fx screening i begyndelsen af forløbet og senere i forløbet og til sidst .

Fx. Fire klasser screenes i beg. Af et forløb – i et udvalgt fag. Uv. Koordineres derpå i de følgende måneder. To klasser har en bestemt profil – de to andre en anden. Fx. Særligt få eller særligt mange individuelle opgaver – eller forskellige arbejdsformer.

Herefter screenes eleverne igen sådan at man får en indikator på effekten af uv- og arbejdsformer. Screeningen bearbejdes og tolkes af faglærerne og diskuteres.

Jo flere klasser jo bedre grundlag

Dog kan man kun pege på sammenhænge – der er ikke noget endegyldigt svar!!

Konkrete eksempler på evaluering i forhold til elevernes udbytte af undervisningen

1. Minutpapir:

1. Hvad var det vigtigste du lærte i denne lektion ?

2. Hvilke vigtige spørgsmål har du ikke fået svar på ?

2. Det mest uklare / forvirrende punkt:

Hvad er det mest uklare eller forvirrende punkt i det stof vi har gennemgået i timen/ forløbet ?

3.En-sætnings-sammenfatning

Hvem gør hvad for hvem (eller hvad), hvornår, hvor , hvordan og hvorfor

Sammensætte svaret til en sammenfattende sætning

Dannelsesromaner:

Hvem? Dannelsesromaner

Gør hvad ? beskæftiger sig med fundamental livsindsigt

For hvem/hvad ? Hos mennesker

Hvornår ? som gennemlever en livskrise

Hvor? Fx i rollen som ægteemand

Hvordan? Ved at fortælle en historie om et udviklingsforløb

Hvorfor? Fordi læseren herved får mulighed for at indleve sig i problematikken

4. Målrettet omskrivning:

Eleverne skal med egne ord omskrive dele af en lektie med en bestemt målgruppe som modtagere

5. Fokuseret oplistning

Hvad kan eleverne huske og kan de definere og beskrive et bestemt fokuspunkt

Begrebet ”arbejde i fysik

Lægger dem så i tre bunker: forstået / hverdagsforståelse / andet.

Næste time indarbejdes besvarelserne så eleverne får styrket deres opmærksomhed om den videnskabelige terminologi

6. Undersøgelse af forforståelse

Fx skrive 3 spgs på tavlen som eleverne får 5 min. individuelt til at besvare:

Diskussion uden at læreren blander sig

Efter en vis disk:

Spgs. 4: Hvorfra har du den viden, du benyttede til besvarelsen af de første tre spgs.?

7. Udsagn:

Sande ikke sande

Udsagn der skal kategoriseres (arv og miljø)

8. Synopsis

–opstilling med problemstillinger/hypoteser i asammenhængende tekst. Underspørgsmål i stikord

9. Mindmap

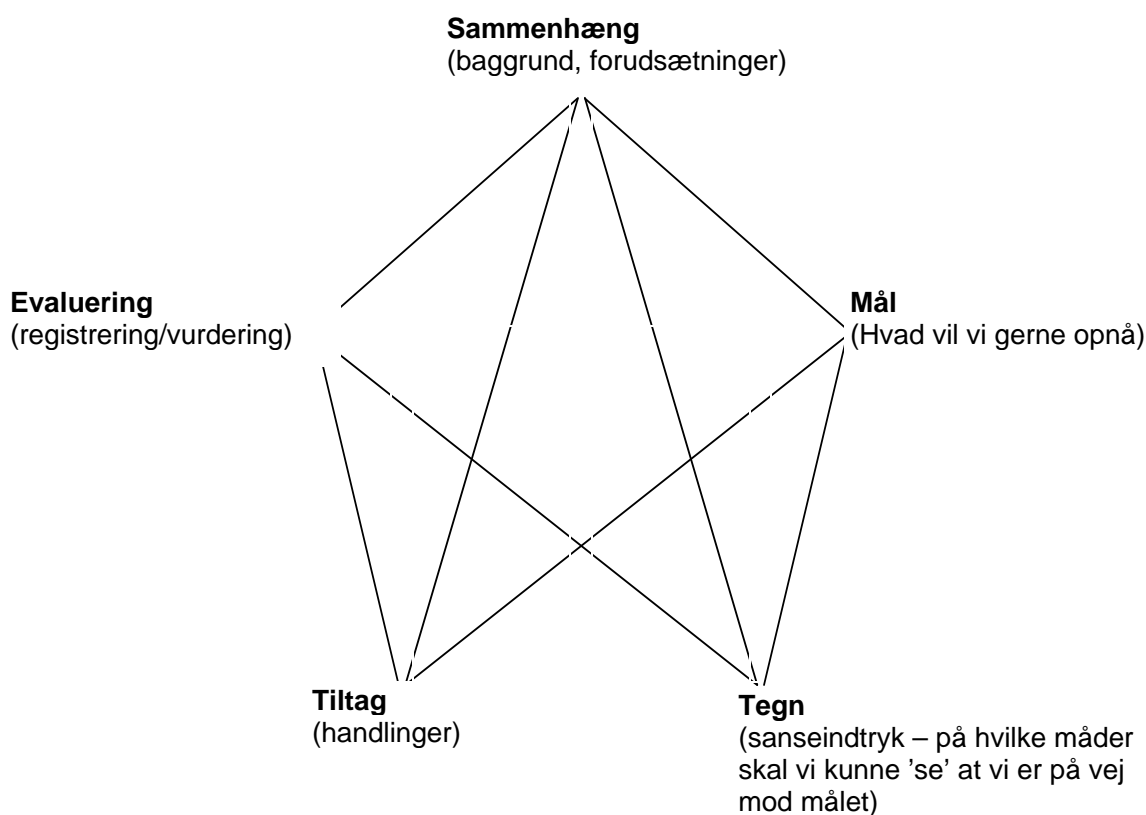
10. Portfolio

Selve udvælgelsen af materialet som væsentligt

Bilag 3

SMTTE-modellen som redskab til værdisætning - beskrivelse – vurdering

Udarbejdet af Birgitte Schack Rasmussen



SMTTE-modellen kan anbefales som redskab til fælles værdisætning, beskrivelse og vurdering, fordi den:

- skaber klarhed over, hvad man vil arbejde målrettet med.
- kan bruges til beskrivelse af læreproces / udviklingsplan.
- gør det enklere at planlægge og evaluere sammen.
- udvikler kompetence undervejs.
- stimulerer til systematisk og kreativ tænkning.
- kan bruges som rettesnor, når organisationen skriftligt skal redegøre for, hvad den vil forbedre.
- er et forslag til disposition, værdisætning, vurdering og udvikling.

Sammenfattende er det erfaringen, at SMTTE-modellen er en god ramme for værdisætning og vurdering, fordi den kan bruges på alle planer i organisationen. Desuden kan den også bruges som rammesætning for en handleplan for den enkelte medarbejder eller mindre teams. Styrken herved er, at modellen kan medvirke til at skabe sammenhæng mellem de forskellige niveauer, hvilket synes at være en udfordring, som forestår mange steder.

Uddybende beskrivelse af SMTTE-modellen:

Sammenhæng: Hvor er vi?

Baggrund, forudsætninger og rammer, som vi må tage hensyn til, når vi skal sætte mål

- Hvad er situationen, og hvad er det mest vigtigt at gøre noget ved?
- Hvad har fået os til at være optaget af det, vi vil arbejde med at udvikle?
- Hvilke ressourcer kan vi trække på i det videre arbejde?
- Hvorfor er det vigtigt at bruge tid og kræfter på netop det valgte område?
- Hvilke værdier og prioriteringer ligger bag?
- Hvordan er situationen nu?

Mål: Hvad vil vi?

Hvad er det konkret, vi gerne vil opnå?

Vore forestillinger om en ønsket tilstand på et givet tidspunkt. Målet skal være realistisk, relevant, samlende, forståeligt, vurderbart og positivt - formuleret i nutidsform og fastsat i tid.

Mål giver retning: Vi ved, hvorfor vi gør det, vi gør.

Mål skal ses i lyset af den sammenhæng, de bliver lavet i.

Mål kan ændres undervejs som følge af ændringer i sammenhængen.

Mål er en situationsbeskrivelse - skrevet på forhånd. Det vil sige, at målet skal blive en del af sammenhængen.

Tegn: Hvad skal vi registrere (skal være iagttagelige)

De sanseindtryk, som højst sandsynligt betyder, at arbejdet går mod målet.

Tegn indebærer konkretiseringer af målet, skærper opmærksomheden og skaber forventning.

Tegn udløses af de tiltag, vi iværksætter, og kan registreres.

Tegn styrer vor opmærksomhed. Jo mere målet gælder menneskelig adfærd, desto vigtigere er det, at vi har mange og væsentlige tegn. Jo mere målet gælder fysiske forhold, jo mindre vigtigt er det med tegn.

Altså: Hvad skal vi se og høre på vej mod, og når, målet er nået?

Tiltag: Hvad skal skabe ændringer?

Planlagte initiativer og handlinger frem mod målet.

Tiltag er det, vi faktisk gør for at bevæge os frem mod målet.

Tiltag skal være virkekraftige og hensigtsmæssige.

Hvad kræver det, vi siger vi vil, af os?

Hvem har ansvar for hvad - hvornår?

Evaluerings spørgsmål: Hvordan går det?

Hvor langt kom vi?

Hvad er resultatet af det, vi har valgt at udvikle?

Dvs.: Vi må gå lidt til siden og betragte det, der er gjort og svare på tre vigtige spørgsmål:

1. Hvad har vi set og hørt?
 - vi undersøger og registrerer (ved hjælp af spørgeskema, iagttagelse, logbog, kulturundersøgelse mv.)

2. Hvad synes vi - og andre - om det, vi har opnået?
 - vi sammenligner med målet og det, vi har ønsket at udvikle inden for sammenhængen.

3. Hvad skal vi herefter gøre - ny planlægning.

Beskrivelse af fokusområde

1. Fokusområde:

2. Gruppe navne:

3. Sammenhæng: Hvor er vi?

Baggrund, forudsætninger og rammer, som vi må tage hensyn til, når vi skal sætte mål

-Hvad er situationen, og hvad er det mest vigtigt at gøre noget ved?

-Hvad har fået os til at være optaget af det, vi vil arbejde med at udvikle?

-Hvilke ressourcer kan vi trække på i det videre arbejde?

-Hvorfor er det vigtigt at bruge tid og kræfter på netop det valgte område?

-Hvilke værdier og prioriteringer ligger bag?

-Hvordan er situationen nu?

3.1. Beskrivelse:

4. Mål: Hvad vil vi?

Hvad er det konkret, vi gerne vil opnå?

Vore forestillinger om en ønsket tilstand på et givet tidspunkt. Målet skal være realistisk, relevant, samlende, forståeligt, vurderbart og positivt - formuleret i nutidsform og fastsat i tid.

Mål giver retning: Vi ved, hvorfor vi gør det, vi gør.

Mål skal ses i lyset af den sammenhæng, de bliver lavet i.

Mål kan ændres undervejs som følge af ændringer i sammenhængen.

Mål er en situationsbeskrivelse - skrevet på forhånd. Det vil sige, at målet skal blive en del af sammenhængen.

4.1 Beskrivelse:

5. Tegn: Hvad skal vi registrere (skal være iagttagelige)

De sanseindtryk, som højst sandsynligt betyder, at arbejdet går mod målet.

Tegn indebærer konkretiseringer af målet, skærper opmærksomheden og skaber forventning.

Tegn udløses af de tiltag, vi iværksætter, og kan registreres.

Tegn styrer vor opmærksomhed. Jo mere målet gælder menneskelig adfærd, desto vigtigere er det, at vi har mange og væsentlige tegn. Jo mere målet gælder fysiske forhold, jo mindre vigtigt er det med tegn.

Altså: Hvad skal vi se og høre på vej mod, og når, målet er nået?

5.1 Beskrivelse:

6. Tiltag: Hvad skal skabe ændringer?

Planlagte initiativer og handlinger frem mod målet.

Tiltag er det, vi faktisk gør for at bevæge os frem mod målet.

Tiltag skal være virkekraftige og hensigtsmæssige.

Hvad kræver det, vi siger vi vil, af os?

Hvem har ansvar for hvad - hvornår?

6.1 Beskrivelse:

7. Evaluering: Hvordan går det? Hvor langt kom vi?

Hvad er resultatet af det, vi har valgt at udvikle?

D.v.s. at vi må gå lidt til siden og betragte det, der er gjort og svare på tre vigtige spørgsmål:

1. Hvad har vi set og hørt?

Vi undersøger og registrerer (ved hjælp af spørgeskema, iagttagelse, logbog, kulturundersøgelse mv.)

2. Hvad synes vi - og andre - om det, vi har opnået?

Vi sammenligner med målet og det, vi har ønsket at udvikle inden for sammenhængen.

3. Hvad skal vi herefter gøre - ny planlægning.

7.1 Beskrivelse:

Bilag 4

Konkrete eksempler på brug af SMTTE-modellen

SMTTE- modellen - et eksempel (1)

Sammenhæng:

N er generelt en rar elev, middelbegavet, men uden disciplin og viljestyrke. Han forsømmer meget, kommer uforberedt og virker ukoncentreret. Hvis denne tendens fortsætter, vil N ikke kunne gennemføre.

Skolens værdier:	At eleverne gennemfører deres ungdomsuddannelse At de får et rimeligt udbytte At de udvikler sig til ansvarsbevidste unge, der kan tage hånd om eget liv
Mål:	At N gennemfører sit gymnasieforløb At N får et fornuftigt fagligt udbytte At N bliver ansvarlig for sit eget liv
Tiltag:	Samtale (situationen og mulige konsekvenser gøres klart for N) Tilstedeværelseskampagne - et par kammerater fra holdet inddrages Det faglige niveau lægges, så alle kan følge med og få succes-oplevelser Overkommelige og konkrete lektier Individuelle opgaver Hyppige screeninger (så N og andre kan se en udvikling) ...
Tegn:	N's fravær reduceres N afleverer skriftlige opgaver til tiden N deltager frivilligt N stiller faglige spørgsmål N bliver fagligt bedre ...
Evaluerings:	Tilstedeværelse (tilstedeværelseskontrol) Fagligt udbytte (tests) Humør og indstilling (spørgeskemaer, hurtigskrivning, mundtlig evaluering)

SMTTE-modellen - et eksempel (2)

Sammenhæng:

1x er normalt en rar klasse, men der er for megen uro i undervisningslektionerne. Det betyder, at der skal bruges for megen tid og energi fra underviserne for at få lydhørhed fra eleverne, og at det bliver svært at nå pensum i sidste instans. Uroen går ganske enkelt ud over det faglige niveau, og det påvirker nogle læres lyst til at undervise klassen.

Skolens værdier:

At få nogle velfungerende elever, der bringes op på et højt fagligt niveau
At eleverne tager ansvar for undervisningen

Mål:

At klassen bliver rolig i undervisningen
At hver elev tager ansvar for deres egen indlæring
At hver enkelt elev tager ansvar for klassens indlæring

Tiltag:

Umiddelbart efter juleferien gøres klassen bekendt med, at en del af dem i deres evalueringsskemaer (i forbindelse med afslutningen af grundforløbet) har givet udtryk for, at der er for meget uro i timerne, og at dette også er lærernes opfattelse.
Dette afføder en klasses Diskussion, hvor de lover hinanden bod og bedring.

Tegn:

Ret hurtigt i januar falder klassen tilbage til den gamle situation.

Nyt tiltag:

I slutningen af januar tager eleverne selv initiativ til en ny Diskussion af problemet, flere udtrykker bekymring for det faglige niveau. Der er nu en konkret erkendelse hos flere elever af, at uroen går ud over det faglige niveau (f.eks bliver klassen i dansk ikke færdig med den enkelte tekst til den afsatte tid).
I deres egen analyse af situationen kommer de frem til, at det har fungeret bedst, når læreren på forhånd både har lavet grupper og opgaver. Men de erkender, at dette ikke er vejen frem. Det eneste holdbare og frugtbare er, at de disciplinerer sig selv og hinanden.

Tegn:

Koncentration om undervisningen, det vil sige ro, når det er påkrævet.
Hvis der er begyndende uro, har enkeltelever taget initiativ til at skabe ro i klassen.

Evaluerings:

Lærerteamet tager punktet op på mødet i uge 8, hvor der udveksles erfaringer. Efterfølgende henvender teamlærerne sig til klassens øvrige lærere.

Bilag 5

Evaluering af undervisningen Af Birgitte Schack Rasmussen

Forskellige redskaber til intern evaluering af undervisningen

Fem råd til processen:

- Afstem formål, tidspunkt og metode
- Fokuser og begræns dataindsamlingen
- Forpligt aktørerne
- Følg op på evalueringen
- Evaluer evalueringen

1. Spørgeskemaundersøgelser:

- Lukkede spørgeskemaer
- Åbne spørgeskemaer

2. Kontrakter

Kontrakten skrives under af begge parter – evt. sanktioner aftales

3. Åben skriftlig evaluering

- Dagbog
- Tidsforbrugsregistrering
- Hurtigskrivning
- Forventningspapir
- Essayevaluering
- Fortællinger
- Logbøger
- Portefølje

4. Mundtlig evaluering

- Struktureret dialog
- Dialog mellem underviser og elever
- Dialog med referencegruppe
- Dialog med udvalgte elever

5. Inddragelse af andre end elever (kollegavejledning / supervision)

Bilag 6

“Standarder og profiler”

1. klassebetegnelse
2. hvilket fag gælder dine svar?
3. Hvor tilfreds er du med udbyttet, når følgende arbejdsformer benyttes i faget?

a. Klasseundervisning

- Meget tilfreds
- Tilfreds
- Nogenlunde tilfreds
- Utilfreds
- Meget utilfreds
- Ved ikke

b. Individuelt arbejde

- Meget tilfreds
- Tilfreds
- Nogenlunde tilfreds
- Utilfreds
- Meget utilfreds
- Ved ikke

c. Gruppearbejde

- Meget tilfreds
- Tilfreds
- Nogenlunde tilfreds
- Utilfreds
- Meget utilfreds
- Ved ikke

d. Projektarbejde

- Meget tilfreds
- Tilfreds
- Nogenlunde tilfreds
- Utilfreds
- Meget utilfreds
- Ved ikke

e. Laboratoriarbejde

- Meget tilfreds
- Tilfreds
- Nogenlunde tilfreds
- Utilfreds

Meget utilfreds
Ved ikke

Hvor tilfreds har du været med udbyttet af undervisningen i faget i dette skoleår?

Meget tilfreds
Tilfreds
Nogenlunde tilfreds
Utilfreds
Meget utilfreds
Ved ikke

Hvor tilfreds har du været med lærerens indsats som pædagogisk formidler af faget i dette skoleår?

Meget tilfreds
Tilfreds
Nogenlunde tilfreds
Utilfreds
Meget utilfreds
Ved ikke

Bilag 7

SMTTE-modellen - et eksempel (3)

Emne:

Teamsamarbejde i grundforløb - 3 lærere

Sammenhæng:

Vilkår: Et team udnævnt af ledelsen

Værdier: Opfylde bekendtgørelsens krav for lærerteam

1. mål

Studieplan

Koordinering - mellem fagene - af arbejdet i klassen

Lærerudvikling: a. fagligt og pædagogisk b. organisationsmæssigt

2. tiltag:

Formaliserede, konstruktive møder med beslutningsreferater/handleplaner

Rolle- og ansvarsfordeling

Afstemning af ambitionsniveau

Aftale om kommunikations- og samværsformer

Aftale med ledelsesrepræsentant - herunder ledelsens funktion

3. tegn:

Åbenhed, konflikthåndtering og trivsel i teamet

Konkrete undervisningsplaner

Progression i uv-forløb

Åbenhed, konflikthåndtering i klassen

Åbenhed og god kommunikation med klassens øvrige lærere

4. evaluering:

Hvert møde starter med "Siden sidst" (max 15 min.) med forskelligt fokus:

- faglig udvikling
- trivsel i klassen
- teamlæring
- kommunikation
- m.m.

og med udførligt referat i teamets **portfolio**.

Brug af forskellige evalueringsmetoder i klassen (tests, prøver, spørgeskemaer, dialog,).

Dialogbaseret (evt. Individuelt skr.) evaluering af teamsamarbejdet – resultater indføres i teamets portfolio.

Bilag 8

Intern evaluering af undervisningen Udarbejdet af Birgitte Schack Rasmussen

Michael Andersen: Intern evaluering af undervisningen. Gyldendal 2004:

Forskellige former for lærersamarbejde:

1. Lærersamarbejde som uformel inspiration
2. Lærersamarbejde om evalueringsformer og -rammer
3. Lærersamarbejde om undervisning, intern evaluering og opfølgning
4. Lærersamarbejde hvor lærerne evaluerer hinandens undervisning (observation og supervision)
 - Drivkraften bag forbedringer af undervisningen er når lærerne i fælleskab deler deres ekspertise
 - Gode ideer stammer fra begavede personer der samarbejder
 - Kollegialitet, omsorg og respekt for hinanden er altafgørende

Lars Peter Beck Kjeldsen m.fl.: Teamets arbejde med ...Evaluering og kvalitetsudvikling af undervisningen. Kroghs Forlag 2005:

Teamet er et hensigtsmæssigt sted for at placere arbejde med dokumentation og udvikling af det pædagogiske arbejde i skolen. Teamet har kontakt til elever, kollegaer, ledelse, forældre
Teamlæring i dialog og diskussion
Evaluering skal baseres på dialog frem for diskussion
Evaluering skal baseres på referentialitet frem for selvreferentialitet
Evalueringen skal kunne indebære både kommunikation og metakommunikation

Opererer med en stjernemodel som meget nemt kan overføres til SMTTE- modellen:

1. Status:

Hvor står vi ?

Hvad har vi gjort hidtil ?

Hvor langt er vi ?

Hvordan er forudsætningerne for arbejdet med området?

Hvad er vores styrker og svagheder på området ?

Hvilke muligheder og begrænsninger er der ?

2. Kvalitetskriterier

Hvilke værdier er i spil ?

Hvilke visioner / missioner har vi ?

Hvornår er indsatsen vellykket ?

Hvordan kan den ideelle tilstand/ situation beskrives?

Mål:

Hvilke overordnede mål vil teamet nå ? – for den enkelte underviser, for klassen, for den enkelte elev og for skolen ?

Hvilke delmål skal der være nået, for at man kan sige, at det overordnede mål er nået ?

Hvilke tegne bør man kunne se undervejs

Hvornår er målene nået ?

Hvordan sikres, at målene er både ambitiøse og realistiske.

4. Handlingsplan:

Hvad kræver kvalitetsudvikling af os ?

Hvilke aktiviteter skal bidrage til målets / målenes opfyldelse?

Hvem skal gøre hvad hvornår ?

Skal andre end teamets medlemmer inddrages ?

Hvornår skal (del)aktiviteter være afsluttet ?

5. Evalueringsplan

Hvilke tegn eller indicier der skal være på, at målene er nået

Hvordan de enkelte mål skal evalueres- herunder værktøjer metoder- hvordan evalueringens resultater skal bruges – og hvem der skal have kendskab til evalueringen og udviklingsarbejdet

Metoder: Delphi-modellen (tre gode- tre dårlige aspekter):

Nævn tre ting som fungerede godt ?

Sæt kryds hvis du er enig

Nævn tre ting som fungerede dårligt

Sæt kryds hvis du er enig

Dagbog i teamet

Kollegasupervision i teamet